

Consumptie en tijdsbesteding in reactie op werkloosheid

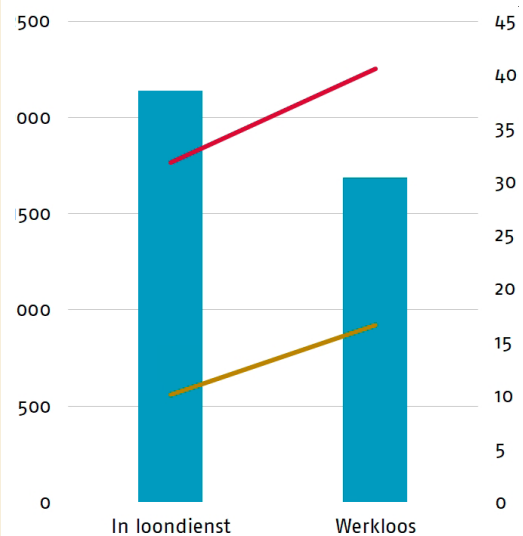
“Verzekeren werklozen zichzelf tegen inkomensderving?”

Jim Been ¹, Eduard Suari-Andreu ¹, Marike Knoef ¹ and Rob Alessie ² – ¹LEI, ²RUG

Werkloosheid heeft vaak grote gevolgen voor inkomen en pensioenopbouw. In welke mate kunnen werklozen deze inkomensdaling opvangen door hun thuisproductie te vergroten? En is er in dit opzicht verschil tussen jongere en oudere werknemers? Het is belangrijk om de antwoorden op deze vragen te weten te komen, want deze informatie helpt om het optimale risicodragend gedeelte van het pensioenvermogen over de levenscyclus te bepalen. Hoe beter iemand in staat is om inkomensderving op te vangen, des te hoger wordt de risicocapaciteit van die persoon.

Bevindingen op hoofdlijnen

- Het effect van werkloosheid op de totale uitgaven van een huishouden is relatief laag (ongeveer 5%), terwijl het inkomen van het huishouden met zo'n 20% daalt als de hoofdverdiener werkloos wordt.
- Werkloosheid leidt tot lagere vervoerskosten en zorgt ervoor dat mensen veel meer tijd besteden aan vrije tijd en huishoudelijke taken; dit geldt met name voor oudere werknemers.
- Oudere huishoudens kunnen meer tijd aan thuisproductie besteden en dat zou hen kunnen helpen om negatieve inkomenseffecten als gevolg van pensioen, invaliditeit of gewijzigde gezinsomstandigheden te verzachten.
- Er is echter geen bewijs dat werkloosheid tot gevolg heeft dat uitgaven worden vervangen door thuisproductie.

Figuur: Gemiddelde totale uitgaven (blauwe balk, euro/mnd) en tijd (uren/wk) besteed aan vrije tijd (rode lijn) en thuisproductie (bruine lijn) door werkenden en werklozen.

Kernboodschap voor de sector

- Risico's die werkloosheid en andere gebeurtenissen met zich meebrengen, kunnen een negatief effect hebben op inkomen en vermogensgroei en moeten daarom zorgvuldig worden gemeten om een completer beeld te krijgen. Deze studie toont de resultaten van thuisproductie aan.
- Basismodellen gaan vaak uit van een bepaald inkomen in de toekomst. Dit betekent dat het pensioenvermogen van jongeren relatief risicovol kan worden belegd. Baanonzekerheid en het feit dat uitgaven niet worden vervangen door thuisproductie (in geval van werkloosheid) zorgen voor een afvlakking van het leeftijdsprofiel voor het optimale risicodragend deel van het pensioenvermogen.

Meer weten? Lees het paper '[Consumption and time use responses to unemployment](#)'